

El Congost

Redacció i Administració
Passeig Oliveres, núm. 2

PUBLICACIÓ BI-MENSUAL
ANY 3 — La Garriga, 12 maig de 1935 — Núm. 56

Subscripció: Un any, 6 ptes.
Número solt, 20 CENTIMS

EL TANTSEMENDONISME

No és cap religió estranya, ni cap planta exòtica; és malauradament una cosa ben nostra, indígena cent per cent. Més encara, si l'amic *Clarck* em preguntés la causa de la manca d'esperit d'associació en les entitats nostrades — com feia en un article suara aparegut en EL CONGOST — li respondria: el tantsemendonisme. No aixeco cap llebre, ni descobreixo el Mediterrani, afirmo sols ço que qualsevol garriguenc pot comprovar. Ni heu de creure que el tema constitueix cap novetat; en Josep Maurí, l'estiu passat — si la memòria no em falla — ens parlà de passada, en un acte que organitzaren els simpàtics avantguardistes garriguencs, d'aquest corc que rosega i mata la vida social del nostre poble. Tanmateix, però, un petit comentari no hi sobrarà i el fet, al menys, s'ho val.

I bé, que és el tantsemendonisme? Gramaticalment, és el resultat del mot «tant se me'n dona», si voleu substantivar lo. Realment podríem dir — sense donar res definitiu — que és una barreja d'indiferentisme egoista i manca de sacrifici i d'ideal. L'absència d'ideal. La manca d'una idea central, que enfoqui i orienti les nostres activitats, arrebaissant nos del món de la matèria per dur-nos al país de l'esperit. Perquè l'ideal es això; vitalitat d'esperit. L'home que s'hi dona viu en un entrenament perpetu que el fa més fort que els demés homes. Al seu redós s'eixamplen els horitzons com si li creixessin ales enormes, els seus peus no es resignen a arrapar-se sempre a terra, i els obstacles es fonen al seu pas. D'aquest somni de l'esperit que és l'ideal nasqué la cosa menys material, que ha produït la matèria: la poesia, la pintura, la música... si qui somnia fou un poeta, o un pintor, o bé un músic. En canvi, l'home que no té ideals és un home que no compta per a les nobles manifestacions de l'esperit. Davant la causa més noble restarà impassible i en el seu cor fred i paralític no cremarà mai la flama d'un ideal. El seu interès ha bastit entorn seu un cercle tant estret i limitat, que en ell no hi tenen cabuda ni les necessitats ni el bé del pròxim. Tant se li'n dona d'aquelles coses on no s'hi troba un guany material o una satisfacció dels sentits. Els maldecaps i els sacrificis en bé de tots que no es tradueixin en un grapat d'or o plata i que han de quedar perpètuament en les tenebres de l'a-

nònim, són flors que no arlen en el cor del tantsemendonista. Malaurada l'associació on hi entren en nombre considerable aquests esperits indiferents i egoistes! Gairebé cert que a la tercera reunió s'hi troba sols la junta, i el secretari clou un llibre d'actes tot just encetat. On rau aquell entusiasme i sacrifici desinteressats (?), que deien posseir mentre signaven una de les primeres targes de soci? S'adonaren que, allí no hi havia res a guanyar-hi en forma d'un tros de metall innoble, i la falla d'ideal ha estat patent. I el de dordre és que llur actitud incomprendible, de moment, desorienti inclús al militant més entusiasta. I així, dia darrera dia, s'ensorren societats i es desfan iniciatives i s'atura als pobles en el camí ja difícil de llur perfeccionament moral i material. Perquè les nostres entitats tinguin vida, cal doncs, i en primer lloc, que es moguin orientades per un ideal, per una fita. Però amb això no n'hi ha pas prou. Maldem, a més, perquè els militants s'hi entusiasmin amb aquest ideal. Aquest tindrà la virtut de fer de dificultats i obstacles, causes d'esperonament; i els somnis dels dirigents s'esdevindran realitats, car són somnis amb ulls oberts, i no dèries o idealismes. Cal que distingim entre ideals i idealismes. L'idealista és un home que somnia molt, però sempre a ulls clucs, sense noció tant sols de la realitat que l'envolta. Al primer entrebanc caurà perquè no ha previst els obstacles ni sap salvar-los. Les seves gestes, desencantar princeses i lluitar amb gegants que, en realitat, són molins de vent. L'idealista és l'extrem oposat del materialista. Aquest, s'arrapa freturós a la matèria: creu i frueix sols allò que palpa. Aquell, viu en el país del somni, del quixotisme, on la fantasia és fecunda. Com sempre, la virtut la trobareu en l'equilibri. Home equilibrat: aquell que somnia amb els ulls oberts, aquell que té ideals, però que a la vegada toca de peus a terra. En front d'ell — en proporció que corprèn — aquesta turba magna de tantsemendonistes que sols es mouen al dringar de l'or o de la plata. La causa fonament, amic *Clarck*, que malmet nostres entitats és aquesta. La lluita per l'ideal — és un termòmetre que no falla — et donarà el grau de vida que les anima.

ERNEST ROS

Farmàcia i Perfumeria - Productes Fotogràfics - Laboratori d'anàlisi

R. Ferrandis

Telèfon 83

LA GARRIGA

FARMACIA
PERFUMERIA

● **TORRENT**

CALABRIA, 4 — Telèfon 88

YOGHOURT de qualitat superior

BORRELL

Anselm Clavé, 32 — Telèfon 72 — LA GARRIGA

CONFITERIA I PASTISSERIA

Mario Valls

Centre, 7

Telèfon 67

Canari de La Garriga

Llúria, 23 — BARCELONA — Tel. 20905

Carniceria de Juli Planas

Qualitat superior en xai i vedella

Balneari Blancafort

La Garriga

Aigües termals radiatives - Reuma - Artritis - Hipertensió arterial
Enfermetats de la pell - Esgotats del sistema nerviós per «surmenage»
Padida intel·lectual - Convalescències - Post-operacions - etc. etc.

Especialitat en la taula de règim, en la qual es
segueix amb tota cura les prescripcions facultatives

Confort modern - Cuina excel·lent

Cura de repòs - Aire sec - Clima ideal

FETS i COMENTARIS

Les festes de Setmana Santa.—El diumenge de Rams es celebrà la processó del Via-Crucis que recorregué el curs acostumat en aquesta diada. La concurrència fou bastant nombrosa. Dimarts i dimecres tingué lloc la tradicional cerimònia del Salpàs.

Com cada any les festes del dijous i divendres Sants, es veieren molt concorregudes, essent gairebé la totalitat del poble que hi assistí i es féu el dijous a la tarda després dels maitines i laudes, les visites rituals a la Doma, i als monuments elevats a Jesús Sagramentat. Al vespre amb l'església plena a vessar predicà el Rnd. P. Fabregat.

En la nit del dijous al divendres eu la vetlla al Santíssim hi hagué força assistència essent de remarcar que a cada hora de vetlla un membre del C. Directiu del Grup fejecista portava la direcció de les oracions i lectures.

Els actes del divendres foren també una mostra de la religiositat popular.

Proveu l'exquisit i deliciós FLAM CALLIS

Pasqua.—Encara que ploqué un xic, el temps no deslluí per res aquestes festes de la resurrecció. Com de costum el dissabte de glòria, després del toc d'Al·leluia, sortí a cantar el goig de la Verge pels aforès i l'interior del poble el conegut «chor de la Mare de Déu». Felicitem als administradors del Roser per la seva bona voluntat de no deixar perdre una tradició tan bella com aquesta.

El vespre, davant la casa la vila, cantaren les seves airoses composicions: el chor d'avantguardistes del Grup local, la Societat Coral «L'Aliança» i el chor d'homes de l'«Orfeó Garriguenc». Tots obtingueren merescudes lloances.

L'afluència de forasters.—Foren molts els forasters que sojornaren al nostre poble, durant aquestes passades festes, adquirint els carrers del nostre poble, l'animacló dels dies d'estiu.

Teatre.—El P. Parroquial per la secció dramàtica del mateix fou posat en escena, el drama de Peman, «El divino impaciente». La representació fou un èxit.

A l'Alhambra pels elements del Quadre Escènic de l'«Orfeó Garriguenc» es presentà el drama «El místic» que fou molt ben acollit.

La J. C. F.—Dilluns de Pasqua un grup de sòcies d'aquesta entitat anà d'excursió a Tagamanent.

Igualment dimecres passat dia 1 es reuniren a Puig graciós en aplec comarcal totes les noies pertanyents a aquesta associació, de la comarca del Vallès.

Defunció.—Ha estat molt sentida la mort del senyor Narcia Cortinas, propietari en aquesta localitat. Les seves altes dots i desinterès en favor d'aquesta població, li havien guanyat les simpaties de tots els estaments. Era el Sr. Cortinas, soci protector, d'EL CONGOST. Reposi en pau la seva ànima cristiana i els seus apenats familiars rebin una mostra d'estima i condol en aquestes hores de tribulació.

L'ofici dels garriguenes.—Ha passat gairebé desapercebuda pel nostre poble aquesta festa que es celebra anyalment a Puig-graciós; no obstant la concurrència no fou pas migrada. La missa fou cantada per fejecistes garriguenes.

Nou Ajuntament.—Ha quedat constituït, segons notes de la premsa, com segueix: Esteve Roca-fort, Ramon Roig, Joan Morera, Ramon Dachs, Josep Ballús, Lluís Oliveres, Carles de Rosselló, Josep Oliver Vinyes, que ja foren elegits consellers en les darreres eleccions populars i Joan Reig Vinyes, Genís Garriga, Josep Aimerich i Andreu Serrano.

Proveu l'exquisit i deliciós FLAM CALLIS

ACTIVITATS
DE LA F. J. C.

Reunió mensual.—El dilluns de Pasqua tingué lloc la reunió mensual del Grup, a la qual assistiren bon nombre de Fejecistes. Es tractaren assumptes de força interès.

Excursió a Tagamanent.—El dia primer de maig, gran nombre de fejecistes anaren d'excursió a Tagamanent, acompanyats del Rnd. Vicari.

Fútbol.—L'equip local obtingué el dilluns de Pasqua un esplèndid triomf, damunt del Granollers, per 3 gols de diferència.

LA NOSTRA

FULL FEMENI

Primaveral

Aquella tarda, la portaren a la galeria. Feia un dia tan bonic! No hi cabia la temença de què un cop d'aire li fes mal, i com que ho desitjava tant la pobra malalta! Des de la seva cambra, era molt xic el tros de cel que s'hi albirava, era molt fugisser el vol dels ocells que hi passaven, l'aire, per bé que hi entrés, perdia frescor i aromes en barrejar-se amb el de dins, tan amarat sempre de les olors dels medicaments.

A la galeria, ben arrecerada, si que es respirava! S'hi veia el sol tot sencer, allargassant els seus raigs cel enllà. Allò si que era viure! Era viure.... ¿Era viure no poder córrer cap allà baix, als camps curulls de floretes, i bo i cantussejant collir-ne un ramell, ni poder empaitar les papellones, les delicioses flors inquietes que sempre porten llur corol la d'una tija a l'altra, ni poder ofegar amb rialles el bocí de cançó que l'oreneta, bo i passant, porta penjada al bec?

Desitjar totes aquestes coses i barrar el pas al desig, esmicolar tota il·lusió quan tot just fa iniciar el primer somriure, allargar les mans i no abastar res, sentir tota la cruesa d'una vida trista, orba, sense el florir d'una espe-

rança, això, ben cert que no és viure; és agonitzar lentament, desesperadament si no s'aguaita ben amunt, allà on brillen captivadores les esperances i els conçols que ragen de les mans de Déu.

Les coses, però, entren tant pels sentits, que aquella tarda, la malalta sentí una melangia infinita barrinar-li endins del cor i no se la tregué més.

Pocs dies més tard, una corrúa de companyes anaven a resar-li un Pare-nostre en són llit de mort.

///

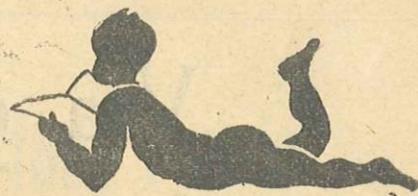
Al cementiri les flors es badaven plenes de vida.

La caixa blanca, flor de la mort, s'hi esbaldellà com altra poncella de primavera. Com si volguessin mostrar-li, a la pobra morta, l'esplendor del cel blau amb les músiques dels ocells que s'hi llencen.

L'amiga més estimada li oferí un sanglot, les altres, un degotí de llàgrimes de commiseració, tothom, un sospir pesant del cor.

Ella, ben segur que no es dalia per res, que les més delicioses harmonies i colors i perfums i amors de la primavera de la terra i de la primavera de la vida, devien semblar-li una rosella fràgil, que una bufada desfà, enllemmada com devia estar amb les garbes eternes de les flors del cel.

A.

ALS INFANTS

PAGINES D'HISTORIA

La lluita amb els Serrains

Si els catalans, per a ésser lliures, havien d'esforçar-se a no dependre dels francs, havien també d'esforçar-se a rebutjar els sarraïns. Ja hem vist com Guifré va lluitar contra Salamó, que era franc. Doncs encara amb més fúria i més perseverança va lluitar contra els musulmans.

Gràcies a aquestes lluites i a les victòries que va aconseguir, les contrades del Ripollès, de la Plana de Vic i del Montserrat van ésser deslliurades del tot, i Guifré va repoblar-les, fent que s'hi establís molta gent i fent tant-hi monestirs.

Entre aquests monestirs el més important fou el de Ripoll. Es un dels principals monuments arquitectònics que hi ha a Catalunya d'un estil que se'n diu romànic.

La consagració de l'església d'aquest monestir fou una festa de les més grans d'aquell temps. El comte i la comtessa, amb llur fill Raül, prelats i nobles, tota la gent de la comarca, van assistir-hi, per celebrar les victòries sobre els sarraïns i per regraciar-ne Déu. Raül, nin encara, fou ofert pels seus pares al monestir, i tot jovenet en fou monjo.

Però els serrains, tan fort i nombrosos que ocupaven encara quasi tota Espanya, tenien molta malícia en veure la grandesa de Guifré i la pau que havia dut als comtats catalans. I procuraven atacar-lo per totes bandes. I una vegada, lluitant amb els moros de Lleida, el comte va rebre tantes ferides que en va morir.

Els seus fills van dur les seves despulles al monestir de Ripoll, i allí van soterrar-les, solemnement, entre el dol de tot el poble. I el poble sempre més n'ha conservat i n'ha honrat la memòria.

També els poetes i historiadors han cantat i exalçat les seves gestes. I un de molt antic, descendent de Guifré, Oliva, abat de Ripoll, deia d'ell en un poema:

*Aquí fou soterrat Guifré,
excels marquès, també valerós comte,
que molt brillà quan en el món vivia.
Ell va bastir aquesta casa, i alta
quan va ser, l'enriquia de llargueses.
L'ajunti Déu a les supernes danses
i seure el faci en són alt tron d'estrelles.*

L'abat Oliva, de Ripoll i de Cuixà i també bisbe de Vic, amava molt les ciències. Li agradaven tant els llibres que en feia venir de terres llunyanes, i en feia copiar al monestir de Ripoll, aquell monestir del qual us hem parlat suara, en referir-nos a les gestes de Guifré el Pilós.

I aquell recó de món, dirigit per l'abat Oliva, fou el recó de Catalunya on hi hagué més llibres aplegats, on hi hagué els homes més savis: els gramàtics, els filòsofs, els matemàtics, els astrònoms, els historiadors, els músics, els poetes.

Certament, de recones com aquell, en aquell temps, n'hi havia ben pocs a tot Europa i a tot el món.

Via crucis del militant

A Josep M.ª Tuyet

1.ª ESTACIO.—Jesús «*fa política*» i cal eliminar-la. L'acusen de sabotejar el poder central—mai diria qui...—els nacionalistes jueus. La calúnnia, més càustica i subversiva de la mort, sol falsificar la gesta del Calvari. Silenci! Silenci esborronador del Verb fet home. Militant, quan et diguin «feixista...»

2.ª ESTACIO.—Jesús va amb la creu al coll com un infant amb el premi de fi de curs. La gent del carrer comenta: «Si porta la creu, és perquè la mereix». Però cal que Jesús vagi al mig de les turbes. Tant si l'aplaudeixen com si l'esbronquen. Ha de redimir-les. Com més l'insulten, més les salva.

3.ª ESTACIO.—Jesús—el domador de vents—no té ni la bellesa espectacular del gladiador condemnat. Flaqueja i s'arrenca com un atleta vingut a menys. Es tan dolent i tan minso que la creu l'eslloma. Una desferra que s'exhibeix pels carrers. Què hi dius, ramblista?

4.ª ESTACIO.—Mirades, puresa incruent que forada i esberla. D'un cap de carrer a l'altre, sanglota una Passió finíssima d'esguards i de silenci. Qui cantarà l'idil·li dolorós d'aquest tombant de cantonada? La Mare de Déu, com una devota més, s'incorpora al Via-Crucis sagnant. Qui diria que aquesta dona de poble, engolida per la pols i les empentes de la manifestació, també redimeix els homes?

5.ª ESTACIO.—Un macip—un terrassà de Cirenè—ve a donar un cop de mà a Déu que defalleix. Li retorna el do del seu cos dur i de la seva pell torrada. Ací un intel·lectual dibuixat i flexible no hi té res a fer. Cal la propaganda generosa d'un pagès. Jesús, amic dels humils, que no fèu res inútil.... Tots tenim una manera de portar la creu,—amb el cos o amb l'ànima.

6.ª ESTACIO.—Jesús maquillat de sang i de saliva, deixa a la dona pietosa una foto del seu bust adorable que després extasiarà Teresina de Lisieux. El maquillatge de Jesús és la veritat de Jesús — la seva sang vermella: Dolor coent a la mesura de l'amor ardent. Els maquillatges del món.... Militant, busca sempre la veritat, la veritat que regalima sobre el front de Crist.

7.ª ESTACIO.—Està vist. Un fracàs rotund, vergonyós. En la prova atlètica del Calvari, Jesús bat el record de la derrota. Això no pot anar; vegeu: *Segona caiguda*. Jesús defalleix d'una manera tràgica. Gimnasta, això va per tu... Ací comença l'atletisme cristià.

8.ª ESTACIO.—El Fill de Déu, en l'agonia pu-

nyent, s'inclina a unes dones que ploren. No hi ha cap dolor insignificant per a Jesús. L'amor és més fort que la passió i que la crucifixió. L'oblit i l'entrega, de tan totals, arriben fins el vèrtigen. Es dels homes, fins a l'aixafament i l'abandó. Les llàgrimes són massa fresques per a la seva set enfebrada. Els jueus ja tenen fel i vinagre.... Militant, el dolor dels altres s'imposa.... Es l'objecte del teu via crucis personal.

9.ª ESTACIO.—Això ja és l'acabament. El Crist de cara a la pols i la creu al damunt. Entre la terra insensible i el gruix de la creu aplomada, hi ha per miracle un cos vivent que fa els darrers esforços per retornar als homes l'aire o la llibertat. Perquè la creu oprimeix i empresona, la terra ensunyada pot sentir el panteix del cor de Déu. La paradoxa de la Redempció és aquest sofriment de cara a terra amb la creu al damunt.

10.ª ESTACIO.—Medita bé la nuesa de Jesús. Vergonya dels ulls i coïssor de les ferides. Elegància immortal de la seva túnica de sang. Als ulls del Pare, és una compensació a la vanitat «dernier cri» i a la nuesa impúdica i iodada. Una resposta a la musculatura animal i a la idolatria dels bíceps. Cos nu i ànima nua, però tot sublimat al roig blanc de l'amor redemptor...

11.ª ESTACIO.—Hom clava Jesús sobre la creu com si hi clavés una fusta. Des d'ara el Fill de Déu serà com un afegit o com un relleu de la matèria morta. Esclavitud horrible de Jesús clavat. El Verb s'ha unit a la carn, i la carn ha deixat clavar-se a la fusta per conquistar-nos la llibertat i la divinitat. Però Jesús és en la pròpia agonia tan terriblement vivent que, des d'ara, la Creu mateixa ens semblarà viva...

12.ª ESTACIO.—Veus ací el monument solitari del dolor infinitament útil: La creu i Jesús. Mor dret, amb els braços estesos i amb els ulls clavats a la llunyania irredempta. Mor amb una consciència lúcida, cridanera, de l'ordre de Déu. Veient-ho tot tan retallat, tan tràgic... Pare, per què m'heu abandonat? És incomprendible que Déu neixi, però que Déu mori és una cosa que fa rodar el cap. I no obstant, vegeu-lo, desagnant-se, expremet la seva vida en un gest suprem, perquè els homes ressucitin. Plorem i adorem.

13.ª ESTACIO.—Desempolsegueu les cantades de Nadal. La Mare de Déu, com si fos a Betlem, gronxa el Fill mort amb una tendresa atormentada. Maternitat tràgicament intensa, desconeguda fins

ara: una Verge embolcallant un cadàver. Ha d'ésser terrible que un fill només pugui néixer a condició de que mori l'altre. La Mare de Déu, amb les llàgrimes als ulls i les espases al cor, canta cançons de breçol a la humanitat redimida. Com per Nadal, han sortit uns estels tristos i la lluna del Divendres Sant...

14.ª ESTACIO. — I prou. Jesús ja no hi és. Voleu més fracàs i més catàstrofe? Així, sobre la falda de la Mare, encara semblava quelcom. Ara els homes corren sobre el món sense Ell i no el troben a faltar. El seu cos es dissol en la terra, embalsamat de tenebres. Qui ho diria que mentretant es congria la Resurrecció?... Militant, medita el sepulcre de Jesús...

ORACIO FINAL. — Jesús, que moríreu als 33 anys, i ens vàreu donar generosament la vostra joventut i la vostra sang, deixeu que us tornem el que és ben vostre, i concediu-nos que incorporats per aquest via crucis a la vostra vida i mort, puguem ajudar-vos una mica en la salvació dels nostres germans. Amén.

P. T.

~~~~~  
Probeu l'exquisit i deliciós FLAM CALLIS  
~~~~~

Productes de Bellesa i Tocador

de les millors marques
nacionals i estrangeres

Perfumeria Fèmina

SECCIO DE
PERFUMERIA A RAIG

Antoni Llanas

Passeig de Gràcia, 47 - (Xamflà Aragó)
Telèfon, 77.103
BARCELONA

Ll. Fortuny Fauria

Sastre

Trajos estan extra a mda

120 ptes.

Banys, núm. 7 — Telèton, 9

LA GARRIGA

Banca Arnús

Successora d'Evarist Arnús

Realitza tota classe d'operacions
de Banca i Borsa

Sucursal de Granollers:

Plaça Perpiñá, 18 i 19

Josep Iglesias (Pólit)

Constructor d'Obres

Carrer dels Banys, núm. 19 - LA GARRIGA

sabons
Barangé

